

Bustesagen drejer sig om en fyrstehenrettelse eller -drukning *in effigie*. Men udført i en situation inden for samtidskunsten. Og det er en situation, der blev til med Whitney Biennalen 1993 om postkolonialisme. Så der er flere emner på spil her, og det samtidigt:

a. I *Homo sacer* bind I om suverænitet og nøgen krop har Giorgio Agamben nogle afgørende sider om omgangen med fyrstekroppen (her kejserkroppen) *in effigie* (side 113-116 i min danske oversættelse, Klim, 2016), dvs. som dukke eller billede. Det drejede sig om en højtideligholdelse, en apoteose i fyrstedyrkelsen, og den er blevet analyseret med udgangspunkt i Ernst Kantorowicz' studie, "*The King's Two Bodies*", Princeton 1957 (desværre uoversat). Det fremgår heraf, at fyrstens krop er meget mere end det organiske hylster, som bæreren af en kongeværdighed går omkring i. Den er et samlingspunkt mellem institutionelt organiseret vold (jf. den senere enevældighed) og autoritetens udseende som tilstedeværende stråleglans og dermed lys for undersåtterne. Intet fyrstebillede uden en undersåt.

Dobbeltheden skyldes derfor, at der mildt sagt er overgangsproblemer mellem tvang og følelsen af afhængighed, og at denne overgang bygger på frygt. Men byen kan ikke give genlyd af piskeslag og smertensråb hele tiden, uden at livet lammes i rædsel, så fyrsten må både være den skadevoldende og helbrederen i en og samme skikkelse, men med to organer eller netop en dobbeltkrop. Denne dobbeltfigur kaldes så den "thaumaturgiske konge" (af Marc Bloch, 1924) eller på dansk: mirakelmagerfyrsten.

b. Akademirådet har desværre ikke forstået noget af det store spørgsmål om fyrsteportrættet og dets politiske funktion. Et fyrsteportræt er altid et politisk billede (statue eller maleri, buste eller relief eller prægebilledet på en medalje eller en mønt). Det er et billede af en autoritet, der betyder, at undersåttens plads er uden for billedet. Det er i øvrigt derfor, at Bruegels billeder var revolutionære og revolutionerende: De var malerier af befolkningen. Førnævnte fyrsteportrætter har imidlertid en kæmpe stor historie, der går fra mirakelmagerfyrsterne til de borgerlige fyrster par excellence, nemlig Napoleon, Stalin, Mao m.fl. – Vil man vide mere om Napoleons syn på portrættets funktion, kan jeg anbefale Timothy Wilson-Smiths "*Napoleon and His Artists*" (1996). Ingres' maleri af Napoleon som førstekonsul er måske også kunst, men skulle især vise ham som borgerlig politiker, mens Davids maleri af Napoleon til hest på vej over Alperne måske også er det, men viser især en verdenserobrere, sådan som alle rytterstatuer af fyrster og hærførere gør det. Ifølge Wilson-Smith holdt Napoleon meget af Davids maleri og brugte kopier og udsnit af det ved mange lejligheder. – Men selvfølgelig, Akademirådet kan i sin vånde hævde, at en buste af F5 er en konge uden krop, og en fyrste uden arme kan ikke svinge piskeren over slavens ryg. – Stod F5 i Festsalen i helfigur, så havde en henrettelse *in effigie* været på sin plads så at sige...

c. Endelig er der spørgsmålet om *den politiske happening* i en kunstskele, der til og med er blevet til som en kongelig donation i en meget skummel periode af den dansk-norske kolonihistorie...

Det her er et vigtigt emne. Der kommer mere...